This question paper contains 2 printed pages]

RN-117-2022

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New/CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper-III

(International Relations)

(Thursday, 30-6-2022)

Time: 9.30 a.m. to 1.15 p.m.

Time— 3.45 Hours

Maximum Marks—75

N.B. := (i) Attempt all questions.

- *(i)* **सर्व** प्रश्न सोडवा.
- 1. What is international relations? Explain the scope of international relations.

20

आंतरराष्ट्रीय संबंध म्हणजे काय? आंतरराष्ट्रीय संबंधाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Critically examine the realist approach to the study of international relations. आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या अभ्यासाच्या वास्तववादी दृष्टीकोनाचे टीकात्मक परीक्षण करा.

2. Explain the changing nature of international relations. आंतरराष्ट्रीय सम्बंधाचे बदलते स्वरूप स्पष्ट करा. 20

Or

(किंवा)

Define meaning of climate change and explain the causes of climate change. हवामान बदलाची व्याख्या करा आणि हवामान बदलाची कारणे स्पष्ट करा.

3. Discuss the responsible factors for dissolution of soviet union. 20 सोव्हिएत युनियनच्या विघटनास जबाबदार असलेल्या घटकांची चर्चा करा.

P.T.O.

WT

(2)

RN-117-2022

Or

(किंवा)

Explain the concept of migration and state the push factors of migration. स्थलांतराची संकल्पना स्पष्ट करून स्थलांतराकडे ढकलणारे घटक विशद करा.

4. Write short notes on (any three):

15

- (i) Development of international relations
- (ii) Refugee
- (iii) System approach
- (iv) India's position in the changing world scenario
- (v) Conflict resolution.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :

- (i) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा विकास
- (ii) निर्वासित
- (iii) व्यवस्था दृष्टीकोन
- (iv) बदलत्या जागतिक परिस्थितीत भारताचे स्थान
- (v) संघर्ष निराकरण.